

STORTINGET

Representantforslag 70 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Dagfinn Henrik Olsen

Dokument 8:70 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg og Dagfinn Henrik Olsen om fullfinansiering av statlig påførte utgifter til kommunene

Til Stortinget

Bakgrunn

Den 13. desember 2023 vedtok Nordland fylkesting en uttalelse til justis- og beredskapsministeren om en fullfinansiering av statlig påførte utgifter til kommunene. Uttalelsen ble vedtatt på bakgrunn av at kommunene har fått økte utgifter til kommunale tjenester i forbindelse med den store flyktningsstrømmen.

Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) bodde det ved utgangen av 3. kvartal 2023 55 600 ukrainske borgere i Norge. Av disse hadde 51 400 innvandret til Norge i 2022 eller 2023, mens 400 var født i Norge i den samme perioden. Samtidig har regjeringen bedt norske kommuner om å forberede seg på å bosette 37 000 flyktninger i 2024.

Grunnet den store flyktningsstrømmen har Utlendingsdirektoratet den siste tiden inngått svært mange avtaler med tilbydere av mottak. Slike avtaler gjøres mellom UDI og den enkelte tilbyder, og flere kommuner føler at de ikke har fått et ord med i laget når det gjelder opprettelsen av mottak.

Dette er problematisk for kommunene, siden beboere på mottak har krav på kommunale tjenester som barnehage, skole og helsetjenester på lik linje med alle andre innbyggere. Mange kommuner opplever at kapa-

siteten på de kommunale tjenestene er sprengt. Mange kommuner har i dag allerede vanskeligheter med å tilby gode og trygge tjenester til innbyggerne, og dersom tjenestene skal omfatte flere personer, vil dette belaste tjenestene ytterligere. Dette kan medføre at barn ikke får den oppfølgingen de har behov for i skolen, at ventetidene ved fastlegekontorene øker, og at eldreomsorgen blir dårligere. Opprettelsen av asylmottak på kort varsel er en betydelig utfordring for mange kommuner.

ROBEK-kommuner har også fått store mottak og har måttet utvide tjenestetilbudet sitt. Tallmateriale viser at kostnadene for dette varierer, da det kommer an på hvilke grupper som bor på mottakene i de enkelte kommunene. Likevel er det en tydelig tendens til at kommunene ikke får nok tilskudd for å være vertskommune til å få dekket de økte kostnadene.

Forslagsstillerne mener det fortsatt er viktig å stille opp for ukrainske flyktninger som trenger hjelp. Likevel ser man at Norge den siste perioden har tatt imot 50 prosent flere flyktninger enn det Danmark, Sverige og Finland har tatt imot til sammen. Forslagsstillerne viser til at Fremskrittspartiet har fremmet en rekke forslag som innebærer at Norge vil kunne ligge på samme nivå som nabolandene når det gjelder mottak av antall flyktninger, blant annet om ikke å ha bedre ytelser for flyktninger i Norge enn i Danmark og Sverige. Den store økningen i mottak av flyktninger har skapt et stort press på de kommunale tjenestene og økte utgifter til kommunale tjenester som staten burde kompensere for.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at den enkelte kommune gjennom politisk behandling får veto-

rett i spørsmål om etablering av asylmottak innenfor kommunens grenser.

2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en kompensasjonsordning som dekker alle ekstra kostnader som kommunene får ved å være vertskommune for asylmottak, slik at kommunene ikke blir økonomisk skadelidende.

17. januar 2024

Erlend Wiborg

Dagfinn Henrik Olsen